Дзяржаўная ўстанова адукацыі “Асавецкая сярэдняя школа
Мазырскага раёна”

Адкрыты дыстанцыйны культурна-асветніцкі марафон
“Час вымяраецца памяццю”

Намінацыя “Наша Спадчына”

Інсцыніроўка народнага свята “Запрашаем на вячоркі”

Аўтар: Шкробат Галіна Васільеўна,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры

аг. Асавец, 2022

Мэта мерапрыемства:
- фарміраванне ў вучняў цікавасці і любові да гісторыі нашых продкаў, да побыту і культуры, да беларускіх народных традыцый;
- выхаванне эстэтычнага густу, творчага падыходу, ініцыятыўнасці, любові да роднага слова;
- развіццё таленту ў вучняў, далучэнне іх да культурнай спадчыны свайго народа.

Ход мерапрыемства

(Сцэна прыбрана пад інтэр'ер хаты.З аднаго боку стаяць стол, лава, а з другога боку - печ. Пры печы стаяць вілкі, качарга, чапяла. У хаце ёсць калаўрот, прасніца, кросны. Чуць далей за печ знаходзіцца ложак. На ім ляжаць вышываныя падушкі.

З'яўляюцца на сцэне вядучыя свята.
Вядучы 1. Сёння ў нашай хаце свята!
І гасцей як тут багата!
Усіх на свята запрашаем
І сардэчна вас вітаем.
І дарослых, і дзяцей,
І шаноўных усіх гасцей.
Вядучы 2. І як кажуць нашы людзі:
Хай вам даспадобы будуць
Жарты, песні, смех.
Бо без песні, хоць ты трэсні!
Без гармоніка і дуды
Ходзяць ногі не туды.
Вядучы 3. Шанаванне добрым людзям,
Хай вам радасці прыбудзе!
Хлопцы, дзеўкі, мамы, таты
Запрашаем вас на свята.

Пачынаецца свята.

На сцэне гаспадыня Ганна і яе дачка Марыська. Марыська сядзіць на ложку і вышывае, а маці пазірае ў акно і спявае:

Каля грэблі шумяць вербы,
Што я пасадзіла.
Няма майго міленькага,
Што я палюбіла.

Марыська:.Што гэта ты, маці, такую сумную песню заспявала?

Маці: Ды вось бацькі штось доўга няма. Загуляўся мабыць на кірмашы. *(Чуецца голас Сцяпана. Ён уваходзіць у хату)*
Ганна: І дзе ты, чорт стары, завалэдзіўся. Усе вочы праглядзела.
Сцяпан: Ой, каханенькая, мая родненькая, не крычы. Сустрэў я на кірмашы свайго сябрука, нашага земляка. Каб ты пачула, як ён іграе на гармоніку ды спявае! Сабраліся каля яго жанчыны ды хлопцы. Сапраўднае свята было. І я быў у скокі пусціўся.
Ганна: Хіба ж я адправіла цябе на кірмаш у скокі гуляць? Прасіла ж , каб купіў парсючка ды патаўсцей.
Сцяпан: Ой, жонка, думаў я купіць парсючка, ды такія цэны, што аж страшна стала. Але ж я прыйшоў дамоў не з пустымі рукамі. Купіў табе, мая даражэнькая, прыгожую хустачку (Дастае з торбы і надзявае на плечы жонцы). А нашай Марысьцы туфелькі лакіраваныя, каб танцавала ў іх ды весялілася.
Марыська надзявае туфелькі і спявае:
Мне татулька туфелькі купіў,
Да дзяўчатак у карагодзік пусціў.
Сёння ў гэтых туфельках пайду на танцы.
Сцяпан: Не, мае дарагія жанчыначкі, нікуды вы не пойдзеце. Бо сёння да нас з кірмаша госцейкі прыйдуць, а разам з імі і мой сябар. Ён так прыгожа іграў, што я запрасіў іх на вячоркі да нас.
Ганна спявае песню “А я ў печы не паліла”.

А я ў печы не паліла
Мілы мой, міленькі.
А я есці не варыла
Голуб мой сівенькі!

Сцяпан спявае

То палі міла,
То вары міла,
То вары, ух-ха-ха
Чарнабровая мая!ганна

Ганна завіхаецца каля печы і гаворыць: “Трэба ж нешта гатаваць, каб гасцей пачаставаць”. Марыська дапамагае маці, накрывае стол.
Сцяпан улёгся на ложку і кажа: “Трошкі адпачну, бо ногі гудзяць”. Ляжыць і мармыча пад нос нейкую песню.
Ганна: Сцяпан, ты што здурэў. Гасцей пазваў, а сам ляжыць. Ну што ты там , Сцяпан, расспяваўся? Гасцей запрасіў , а сам нагу за нагу закруціў.
Сцяпан: Чаго ты раскрычалася? Не дасць паляжаць. Спявае

Чаму ж мне не пець?
Чаму ж не гуляць?
Калі ў маёй хатачцы
Парадачак ідзе*(Чуецца стук у дзеры)*

Ганна: А вось ужо і госці на парозе. Пайшлі, Сцяпан, гасцей сустракаць. Сцяпан ідзе сустракаць з жонкай гасцей.

Міласці просім кожнага ў госці,
Вячоркі чакаюць гасцей,
Заходзьце хутчэй.

Ганна: Добры вечар, госцейкі. Калі ласка, у хату да нас просім. Заходзьце, калі ласка.

У хату уваходзяць жанчыны ў нацыянальных беларускіх касцюмах. З імі Панас-гарманіст.

Першая жанчына: Добры вечар таму, хто ў гэтым даму.
Добры вечар, суседзі! Здалёк агеньчык ваш відаць
Дазвольце ў хату завітаць.

Марыська: Дарагіх гасцей сустрэнем
З хлебам-соллю і вяселлем.
Да нас у хату запрашаем,
Шчырай ласкай усіх вітаем.

Ганна: Мы сягодня зладзім свята,
Клічам госцейкаў у хату.
Той вячорак нашых варты,
Хто сябруе з песняй, з жартам.
Госці з песнямі заходзяць у хату

Сцяпан: Праходзьце, дарагія госцейкі, за сталы.
Перш, чым справу распачаць,
Вас хачу пачаставаць.
Чым багаты, тым і рады.

Госці сядаюць за стол. Гаспадары частуюць гасцей. Гучыць песня "Гуляць дык гуляць".

Сцяпан звяртаецца да гасцей: Шаноўныя, госцейкі. Сёння быў на кірмашы. Ды якія ж песні чуў там. Давайце і мы заспяваем.

Госці спяваюць песню "Цячэ вада ў ярок"

Сцяпан: Вясёлыя песні гучаць у пакоі. І кожны з гасцей у цудоўным настроі. А давайце крыху патанцуем. Танцуюць усе.

Трэцяя жанчыны: А хто так прыгожа ў вас вышывае ды тчэ?

Гаспадар: Гэта жонка з дачкою вышывалі ды ткалі. Ужо поўны куфар ручнікоў ды посцілак надбалі. Добры пасаг будзе маёй Марысьцы. Сцяпан паказвае даматканыя ручнікі

Ганна: Ды і вам ёсць, што паказаць. Вунь, якія ў вас прыгожыя фартухі ды сурвэткі. Ёсць чаму павучыцца.

Хтосьці стукае ў дзверы
Заходзіць кума Вольга

Кума: Добры вечар, кумачкі! Я вось ішла, музыку пачула. Думаю, дай на агеньчык загляну.
Сцяпан: Праходзь, калі ласка, кума. (Спявае) Раскажы мне куманька, дзе была? Што ж ты на вячоркі нам прынясла?
Кума: Прынесла з сабой цудоўны настрой, песні ды танцы. Давайце патанцуем. Панас зайграй нам "Падыспан". *Усе танцуюць.*
Чацвёртая жанчына: А давайце яшчэ патанцуем.
Танцуюць "На рэчаньку".
Пасля танцаў селі за стол, заспявалі беларускую народную песню "Гуляць дык гуляць".
Пятая жанчына: Вельмі добра мы гулялі,
Песні пелі і скакалі,
Але час і гонар знаць,
Заўтра ж рана ўставаць.
Першая жанчына: Праўда, пара нам і чэсць знаць! Час рухацца дамоў. Засядзеліся мы ў вас. Ужо нават і першыя пеўні пачнуць хутка спяваць.
Ганна: Дарагія госцейкі!
Ці добра ці смачна было?
Частавалі, чым маглі,
Весяліліся, як умелі,
А што кепска -то прабачце.
Кума: Скажам "дзякуй"
Гаспадыні з гаспадаром.
Хутка сустрэнемся мы зноў,
А цяпер пара дамоў.
Гаспадары: Прыходзьце, дарагія суседзі, будзем рады вас сустрэць у нашай хаце.
Госці выходзяць за стала і па чарзе гавораць пажаданні гаспадарам.
Другая жанчына: Шчыра вам жадаем
Шчасця і здароўя!
Каб было гасцей у вас
Поўнае застолле.
Трэцяя жанчына: Жадаем моцнага здароўя,
Шчасця, поспехаў у працы,
Кахання і радасць у сям'і
І доўга-доўга, каб жылі.
Чацвёртая жанчына: Хай бог дасць здароўя, надзею,
Шчасця шмат і любоўнага раю.
Няхай смутак, хвароба і беды
Абыходзяць здалёк вашу хату.
Пятая жанчына: Няхай вам часценька шанцуе на госці,
Ніхто , каб ніколі не меў на вас злосці.

Здаровы бывайце, нас не забывайце!
Часцей у госці запрашайце!
Гучыць песня "Бывайце здаровы, жывіце багата"
Ганна: Няхай шчасце будзе ў кожнай хаце.
Давайце жыць у міры і згодзе. Госці танцуюць і пакідаюць сцэну